

**Drie voor Nederland nieuwe soorten slijmzwammen gevonden door Bart Horvers.
Sleepnetbuiskussen, Vingervormig kalkkopje, Purperbruin lantaarntje***

Binnen de paddenstoelen- en korstmossenwerkgroep van KNNV Tilburg houdt vooral Bart Horvers zich bezig met slijmzwammen, of myxomyceten. Al sinds jaar en dag (Bart is al vanaf de oprichting lid van de paddenstoelenwerkgroep) hebben de slijmzwammen zijn belangstelling, maar na 2016 is hij zich steeds meer gaan toeleggen op deze bijzondere organismen, die tegenwoordig niet altijd meer bij de schimmels worden ingedeeld, maar door sommigen in een eigen rijk worden geplaatst, of door anderen bij de groep van de Amoebozoa worden gerekend. De twee algemeenste slijmzwammen zijn waarschijnlijk de opvallend geel gekleurde Heksenboter en de oranjeroze Gewone boomwrat, ook wel Blote billetjeszwam genoemd.

Bart Horvers onderzoekt, bestudeert en, zeker niet in de laatste plaats, fotografeert met passie de diverse, vaak totaal van elkaar verschillende stadia die myxomyceten doorlopen gedurende hun levenscyclus, van slijmerig plasmodium tot rijp sporenlichaam, dat van slechts enkele tienden van millimeters tot enkele centimeters groot.

Vorig jaar kwamen er bij Bart enkele takjes terecht via een kennis, waarop een slijmzwam groeide die was gevonden in de bossen van Schijndel. De rijpe glanzende vruchtlichamen hadden een prachtige, blauwige gloed. Na determinatie kwam Bart uit op een soort die niet eerder in Nederland gevonden was, de *Lamproderma nigrescens*. Omdat nieuwe soorten aangemeld moeten worden via de vereiste weg, had Bart contact gezocht met Hans van Hooff, specialist in myxomyceten bij de NMV (Nederlandse Mycologische Vereniging). Nadat Hans van Hooff de soort geverifieerd had, is er een Nederlandse naam aan toegekend: "Zwartdradig parelmoerkopje". Deze naam is gekozen in samenspraak tussen Bart en Hans. Over deze bijzondere vondst is meer te lezen op de site van de NMV onder het Myxomyceten project in Nieuwsbrief No 2.

Na dit eerste contact werden er meer vondsten, die via microscopisch onderzoek en bestaande naslagwerken niet zondermeer op naam gebracht konden worden, ter controle voorgelegd aan Hans van Hooff. Via via werden er bij de determinatie van de zeldzame soorten myxomycetenexperts van over de hele wereld benaderd, zoals Dmitry Leontyev uit de Oekraïne, Marianne Meyer uit Frankrijk en Yukinori Yamamoto uit Japan.

Enkele zoektochten van Bart Horvers in de Oisterwijkse bossen naar een slijmzwam die hij daar vorig jaar gevonden had, maar die helaas niet opnieuw aangetroffen werd, leidden uiteindelijk in de maand juli van dit jaar naar de vondsten van maar liefst *drie, voor Nederland nieuwe soorten*. De eerste soort die Bart vond is vooral bekend van Tasmanië en is door Dmitry Leontyev beschreven: *Tubifera dudkae* – Sleepnetbuiskussen.



Tubifera dudkae – Sleepnetbuiskussen (foto Bart Horvers)

De tweede soort gaf wat meer kopzorgen. Hiervoor zocht Hans van Hooff contact met Yukinori Yamamoto en Marianne Meyer. De uitkomst was dat het om een soort ging die alleen bekend is uit Japan en Amerika: *Physarum digitatum* – Vingervormig kalkkopje.



Physarum digitatum – Vingervormig kalkkopje (foto Bart Horvers)

De derde nieuwe soort die Bart gevonden had stond wel in de reguliere boeken, dus die had hij snel op naam, maar was wel zo zeldzaam, dat hij nog maar enkele keren in Europa gevonden is: *Cribraria languescens* – Purperbruin lantaarntje.



Cribraria languescens – Purperbruin lantaarntje. (foto Bart Horvers)

Deze bijzondere ontdekkingen, alleen al in de omgeving van Tilburg, doen vermoeden dat het laatste woord over de aanwezigheid van slijmzwammen in Midden-Brabant, of in Nederland in het algemeen, nog lang niet is gezegd. Bart Horvers blijft in ieder geval met enthousiasme speuren.

José Langens

Augustus 2021